

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614206823
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4614206823.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/X, XXX XX L., zastúpenej Advokátskou kanceláriou: JAVOR-TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, 831 04 Bratislava, IČO: 36 264 750, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody na zdraví, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 7C/149/2XX4-219 zo dňa 02.10.2XX8 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, podanú dňa 06.08.2014, v znení jej zmeny ako bola pripustená uznesením súdu vyhláseným na pojednávaní dňa 24.02.2015, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplata sumy 31 642 eur s príslušenstvom a zároveň zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 15 821 eur s príslušenstvom. Vzhľadom na to, že žalovaný bol v spore úspešný, súd mu v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“) priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o konkrétnej sume tejto náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (§ 262 ods. 1 CSP).

2. Žalobkyňa odôvodnila žalobu tým, že v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 22.09.2005 utrpela škodu na zdraví, pričom náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej aj „SSU“) bola podľa lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 22.04.2014 vypracovaného posudzujúcim lekárom MUDr. Radoslavom Zamborským ohodnotená na 750 bodov, čo pri sume za 16,48 eura / 1 bod predstavuje sumu 12.360 eur a náhrada za SSU podľa znaleckého posudku znalkyň MUDr. Ľubomíry Izákovej č. 41/1014 a MUDr. Denisy Mészárošovej č. 64/2014 zo dňa 03.06.2014 v rozsahu 1170 bodov, čo predstavuje sumu 31.642 eur. Predmetnú dopravnú nehodu, pri ktorej utrpela zranenia a poškodenie zdravia, zavinil T. U., vodič motorového vozidla C. Y. X.: PN XXX AH, ktorý bol právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany č.k. 2T/25/2006-97 zo dňa 05.04.2006, uznaným vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Trestného zákona č. 140/191 Zb., pričom k uvedenému motorovému vozidlu bola v čase vzniku dopravnej nehody so žalovanou uzavretá poisťovná zmluva č. XXXXXXXXXXXX o povinnom zmluvnom poistení. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu premlčania uplatnených nárokov. Súd prvej inštancie vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 7C/149/2014-120 zo dňa 17.03.2013, ktorým podanú žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatnených nárokov.

3. V dôsledku odvolania žalobkyne voči prvému rozsudku v tejto veci Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7Co/414/2016-156 zo dňa 28.09.2017 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie len v časti, v ktorej bolo ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia položkou č. 253 - vážne duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, avšak nie pri položke súvisiacej fyzickým postihnutím. V časti uplatnenej náhrady za SSU pri položke súvisiacej s fyzickým postihnutím odvolací súd uviedol, že položka č. 309 - poúrazová hemiparéza HK v r. 2012 vôbec ohodnocovaná nebola a podľa obsahu spisu prvýkrát bola ohodnotená až lekárskeho posudkom zo dňa 22.04.2014 (v spise na č.l. 20), ktorý konštatoval ukončenie liečenia dňom 22.04.2014. Preto záver súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní daný lekárskeho posudok akceptoval, čo do posúdenia premlčania SSU pri tomto fyzickom postihnutí nebol správny. Vzhľadom na to bolo potrebné vec nanovo prejednať a opätovne sa zaoberať námietkou premlčania vznesenou žalovaným, a to najmä vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku MUDr. Zamborského za fyzické postihnutie pre poúrazovú hemiparézu HK, ohodnotené počtom 750 bodov, pri ktorom lekár uviedol deň ukončenia liečenia 22.04.2014. Z obsahu spisu totiž iný (skorší) údaj o ukončení liečenia poúrazovej hemiparézy nevyplýva, a to ani z lekárskeho posudku zo dňa 20.06.2012 (v spise na č. l. 62), pričom ide o otázku odbornú, ktorú musí posúdiť lekár alebo znalec z odboru zdravotníctva.

4. Súd prvej inštancie doplnil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurológia, MUDr. Zuzany Stanovičovej, ako aj ďalšími dôkazmi. Konštatoval, že trestným rozkazom I. súdu Topoľčany č. k. 2T/25/2006-97 zo dňa 05.04.2006 bol vodič T. U., nar. 20.02.1964, právoplatne uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. pre skutok, že dňa 22.09.2005 v čase asi o 12.45 hodine riadil v obci Behynce, okres Topoľčany, dodávkové motorové vozidlo zn. RENAULT Y. ev. č. PN XXXAH, ktorým prechádzal vedľa autobusu SAD stojaceho na autobusovej zastávke v protismere, no rýchlosť motorového vozidla neprispôbil okolnostiam, ktoré mohol dôvodne predvídať v bezprostrednom okolí autobusovej zastávky, nedbal na zvýšenú opatrnosť, pričom spoza stojaceho autobusu mu do jazdnej dráhy vbehla v tom čase maloletá žalobkyňa, ktorá utrpela zranenia špecifikované v znaleckých posudkoch. Trestným rozkazom bola žalobkyňa s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie. Lekárskym posudkom o SSU zo dňa 22.04.2014, vypracovaného MUDr. Radoslavom Zamborským a MUDr. Ladislavom Veselým, PhD., bolo ohodnotené SSU navrhovateľky na 750 bodov s tým, že začiatok liečenia bol 22.09.2005 a ukončenie liečenia bolo 22.04.2014; dátum ukončenia liečenia však nebol nijako odôvodnený a zároveň bolo uvedené, že začiatok liečenia bol 22.09.2005, z toho v ústavnej starostlivosti od 22.09.2005 do 13.10.2005. Zo znaleckého posudku MUDr. Ľubomíry Izákovéj, PhD., č. 41/2014 a MUDr. Denisy Mészárosovej č. 64/2014 zo dňa 03.06.2014 vyplýva, že žalobkyňa má v dôsledku predmetnej dopravnej nehody trvalé poškodenie duševného zdravia, rozvinulo sa u nej trvalé organické poškodenie a disfunkcia mozgu a organicky podmienená porucha osobnosti. Uvedené ochorenie zasiahlo do vývoja mozgových štruktúr a funkcií a ovplyvnilo trvale jej možnosť adekvátne sa uplatniť v osobnom, spoločenskom a pracovnom živote. Znalkyne ohodnotili SSU žalobkyne podľa zákona č. 437/2004 Z. z. pre položku 253 - vážne duševné poruchy vzniknuté po ťažkom poranení hlavy v počte 1170 bodov, čo zodpovedá 75 % zníženiu uplatnenia sa v osobnom, spoločenskom a pracovnom živote. V posudku uviedli, že žalobkyňa je odkázaná na pomoc druhých a prognóza psychického stavu je celkovo nepriaznivá. Žalobkyňa absolvovala kúpeľnú liečbu od 14.03.2006 do 11.04.2006, ako aj od 23.10.2007 do 20.11.2007 a už dňa 20.06.2012 bol MUDr. V. Molnárovou vypracovaný lekárskeho posudok, v ktorom bolo stanovené bolestné vo výške 690 bodov a SSU vo výške 1.000 bodov. Následne sa uvádza kontrolné vyšetrenie - traumatologická ambulancia MUDr. R. Zamborský 22.04.2014, kde bolo stanovené SSU v počte 750 bodov. Zároveň znalkyne uviedli, že sa oboznámili aj s výsledkami kontrolného vyšetrenia MUDr. R. Zamborského zo dňa 22.04.2014, v ktorom menovaný lekár konštatoval, že stav od roku 2012-2013 je relatívne stabilizovaný. V doplnku zo dňa 16.02.2015 k znaleckému posudku č. 41/2014 a č. 64/2014 MUDr. Izáková a MUDr. Mészárosová - na otázku, kedy bolo možné objektívne, úplne a definitívne vypracovať bodové ohodnotenie SSU - uviedli, že vývin jedinca sa začína v detstve, zvlášť intenzívne prebieha v období dospievania a relatívne je ukončený v dospelom veku, t. j. 18 rokov. Hodnotenie SSU sa u poškodenej z uvedeného dôvodu realizovalo až po stabilizácii stavu a dosiahnutí veku dospelosti; stav žalobkyne nebol dlhodobo dostatočne stabilizovaný, čo mohlo byť podmienené aj pokračujúcim individuálnym vývinom v adolescencii. Objektívne, úplne a definitívne bodové ohodnotenie SSU bolo preto vypracované až po dosiahnutí veku dospelosti. Zároveň však z obsahu tohto posudku vyplýva, že znalkyne počtom bodov 1.170 ohodnotili položku 253 - vážne duševné

poruchy vzniknuté po ťažkom poranení hlavy, ktorá položka však už bola ohodnocovaná aj v znaleckom posudku z roku 2012, a to počtom bodov 1.000.

5. Žalovaný aj v priebehu ďalšieho konania namietal premlčanie uplatneného nároku v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, pričom nárok titulom SSU bol uplatnený s odstupom 9 rokov od poškodenia zdravia žalobkyne, no dôsledky zranenia jej boli diagnostikované minimálne v r. 2008, kedy v dôsledku problémov s učením na základe odporúčenia odborných lekárov nastúpila 7. ročník Základnej školy pre telesne postihnuté deti v Bratislave. Z lekárskeho posudku o bolestnom a o SSU zo dňa 20.06.2012 vyplýva, že u žalobkyne už vtedy bol vypracovaný posudok za účelom bodového ohodnotenia bolestného a SSU. V tomto posudku sa uvádza ukončenie liečenia 13.06.2012, bolestné bolo ohodnotené na 690 bodov a SSU na 1000 bodov titulom položky 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy. Už na základe tohto lekárskeho posudku si žalobkyňa uplatnila u žalovaného náhradu škody na zdraví. Plnenie však bolo odmietnuté pre premlčanie uplatneného nároku.

6. Žalobkyňa tvrdila, že uvedená autonehoda ju poznačila a nevie, ako sa má vo svojom živote uplatniť. Má porušenú psychiku, zdravotný stav a súkromný život, všetko sa musela učiť od začiatku, ješ, chodiť a život sa jej úplne zmenil. Musela navštevovať špeciálnu školu a robí si maturitu na obchodnej akadémii. Jej postihnutie bolo posudzované Sociálnou poisťovňou, ktorá ju za invalidnú neuznala; má však preukaz ZŤP. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa si uplatnila nárok aj v r. 2012, kedy doložila bodové hodnotenie aj na položku 253 - vážne mozgové a duševné poruchy na základe lekárskeho posudku z 20.06.2012 s tým, že liečenie bolo ukončené 13.06.2012. Uvedené ohodnotenie podľa žalovaného možno považovať za súladné aj so všeobecným záverom psychiatričiek MUDr. Izákovovej a MUDr. Mészárošovej, ktoré však len veľmi všeobecne predpokladajú, že sa hodnotenie SSU mohlo natiahnuť až do dospelosti, pričom však aj samotné ohodnotenie v r. 2012 je z obdobia 2 mesiacov pred dosiahnutím dospelosti, preto je súladné aj so záverom menovaných znalkyň z odboru psychiatrie, ktoré vypracovali posudok v r. 2014. Žalobkyňa pri položke 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy - poukázala na to, že lekársky posudok vypracovala MUDr. Valéria Molnárová ako všeobecná lekárka, ktorá nebola odborne spôsobilá na ohodnotenie tejto položky a ani na posúdenie otázky ukončenia liečenia, pričom zotrvala na správnosti posudku MUDr. Izákovovej a MUDr. Mészárošovej; minimálne vo vzťahu k nároku ohľadom zaplatenia sumy 19.281,60 eura považovala uplatnený nárok za dôvodný.

7. Súd konštatoval, že podľa znaleckého posudku č. 15/2018 znalkyne MUDr. Zuzany Stanovičovej u žalobkyne pretrváva v neurologickom obraze slabosť a znížená funkčnosť ľavostranných končatín, ktorý stav vznikol následkom poškodenia mozgového tkaniva, ktoré žalobkyňa utrpela pri predmetnej dopravnej nehode. Uvedený stav je trvalý a nie je možné ho súčasnými medicínskymi postupmi ovplyvniť. Tento stav (zohľadnený v rámci položky č. 309 - t.j. slabosť ľavostranných končatín) bol ustálený už v marci 2010 a je v rovnakom stave doteraz. Súd vyššie znalecký posudok MUDr. Stanovičovej doručil stranám sporu s výzvou na vyjadrenie, avšak žalobkyňa sa k nemu nevyjadrila a žalovaný v písomnom vyjadrení so závermi tohto znaleckého posudku súhlasil. Na následnom pojednávaní tento znalecký posudok ani žalobkyňa nenamietala.

8. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s odkazom na ustanovenie § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2 § 420 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka, § 5 ods. 1, § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. Konštatoval, že účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tým dosiahnuť stav, v rámci ktorého sa už oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Následkom účinne vznesenej námietky premlčania v občianskom súdnom konaní je, že premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. S posudzoval prednostne opodstatnenosť vznesenej námietky premlčania ešte pred prípadným zisťovaním výšky škody (R 29/1983). Občiansky zákonník v § 106 ustanovuje premlčaciu dobu subjektívnu (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívnu (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ich začiatok je upravený odlišne, pričom ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému prípadne ešte

plynie druhá premlčacia doba. Občiansky zákonník viaže premlčanie práva na náhradu škody uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a) o škode - majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu vyčísliteľnej v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; b) o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe, až po ukončení liečebného procesu resp. po jeho ustálení; poškodený sa v tomto momente dozvie o tejto škode a jej výške. Za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň vyhotovenia posudku o bolestnom, pretože posudok len deklaruje vytrpenú a zistenú bolesť. Pre správne posúdenie nároku na náhradu bolestného je rozhodujúcou skutočnosťou zistenie, kedy bola bolesť spôsobená. Podstatným okamihom je napr. čas vykonania operácie, kedy navrhovateľ vytrpel bolesť, vedel o škode a zároveň mal vedomosť o tom, kto mu škodu spôsobil a kto za ňu zodpovedá. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej možno zdravotný stav poškodeného po poškodení zdravia považovať za ustálený, a v ktorej je teda možné posúdiť, aký má zmenený zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a pristúpiť k jeho bodovému ohodnoteniu. O škode spočívajúcej v SSU sa poškodený dozvie v dobe, kedy možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto momentu plynie subjektívna premlčacia doba.

9. V tomto prípade žalobkyňa, resp. v tom čase jej zákonní zástupcovia, sa o tom, kto za škodu zodpovedá, dozvedeli už v priebehu trestného konania vedeného proti vodičovi vyššie špecifikovaného motorového vozidla, vedeného na Okresnom súde Topoľčany, ktorý rozhodol trestným rozkazom č.k. 2T/25/2006-97 a ktorým bola žalobkyňa ako poškodená odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie; pričom uvedený trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 29.04.2006. Najneskôr teda právoplatnosťou uvedeného trestného rozkazu nadobudla žalobkyňa vedomosť o osobe škodcu. Pokiaľ ide o otázku nadobudnutia vedomosti žalobkyne o škode vo vzťahu k položke č. 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy - túto získala už z posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ktorý bol vyhotovený 20.06.2012. Dvojročná premlčacia doba (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tak uplynula 20.06.2014, no žaloba bola súdu doručená až dňa 06.08.2014. So zreteľom na vznesenie námietky premlčania žalovaným nebolo preto možné žalobkyni priznať premlčané právo titulom uvedenej položky. Vo vzťahu k nároku vzťahujúcemu sa k položke č. 309 - poúrazová hemiparéza súd po doplnení dokazovania znaleckým posudkom znalkyne MUDr. Zuzany Stanovičovej akceptoval záver, že daný stav vznikol následkom poškodenia mozgového tkaniva pri dopravnej nehode a tento stav je trvalý po jeho ustálení v marci 2010.

10. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sa po vypracovaní prvého posudku v r. 2012, ktorým bolo stanovené bodové ohodnotenie ako bolestného tak aj SSU žalobkyne prejavili nové následky a v takej intenzite, ktoré by už pôvodne neboli alebo nemohli byť predvídané a ktoré by zároveň neboli ohodnotené v posudku zo dňa 20.06.2012. Najneskôr teda premlčacia doba uplatnených nárokov začala plynúť od vyhotovenia prvého posudku z 20.06.2012 a uplynula dňa 20.06.2014. Keďže žaloba bola podaná na súd až dňa 06.08.2014, bola podaná po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. V dôsledku námietky premlčania zo strany žalovaného súd teda žalobu zamietol. Podľa ustálenej súdnej praxe sa za deň, kedy sa poškodený dozvie o škode titulom SSU, a teda za deň počiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, považuje deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného, kedy už možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie (ktoré závisí od vyjadrenia lekára) a v žiadnom prípade nie až deň vyhotovenia posudku o bolestnom a SSU, keďže posudok už len deklaruje vytrpenú bolesť alebo SSU.

11. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. V odvolaní namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaným dôkazom k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd sa nesprávne vysporiadal minimálne s otázkou začatia plynutia premlčacej lehoty vo vzťahu k položke č. 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy. Posudok zo dňa 20.06.2012 totiž vypracovala lekárka MUDr. Valéria Molnárová, ktorá je všeobecným lekárom, a teda nie je odborne spôsobilá na ohodnotenie tejto položky a ani na posúdenie otázky ukončenia liečenia vo vzťahu k tejto položke. Tento posudok neobsahuje údaj, kedy prišlo k ustáleniu zdravotného stavu, pričom ide o odbornú otázku, ktorú nemôže zodpovedať súd. Žalobkyňa predložila znalecký posudok č. 41/2014 MUDr. Ľubomíry Izsákovej, PhD.,

a posudok č. 64/2014 MUDr. Denisy Mészárosovej. Tieto znalkyne uvideli, že ohodnotenie SSU sa realizuje s časovým odstupom od predmetnej udalosti z dôvodu, že zdravotný stav poškodenej nebol dlhodobo dostatočne stabilizovaný, čo mohlo byť podmienené aj pokračujúcim individuálnym vývinom v adolescencii. Súd pochybil, keďže svoje rozhodnutie založil na posudku MUDr. Molnárovej, všeobecnej lekárky, ktorá nie je odborne spôsobilá na ohodnotenie pol. č. 253, a už vôbec nie na určenie okamihu ustálenia zdravotného stavu. Hodnotenie SSU teda bolo realizované po stabilizácii stavu a po dosiahnutí veku dospelosti. Bolo možné považovať zdravotný stav žalobkyne za ustálený. Žalovaný nepreukázal, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo skôr, ako pred 06.08.2012. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 19.282 eur s 5,15% ročným úrokom z omeškania od 18.07.2014 do zaplatenia ako aj zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 9.641 eur a tiež náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 350 eur do troch dní.

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobkyňou namietaná otázka premlčania položky č. 253 bola odvolacím súdom už ozrejmenej v zrušovacom uznesení zo dňa 28.09.2017, kde v bodoch 16., resp. 19. odvolací súd jednoznačne súhlasil s názorom prvostupňového súdu ohľadne zjavného premlčania nároku vyplývajúceho z položky č. 253. Považuje za právne irelevantné a nevhodné zisťovať, kedy presne sa nárok premlčal on akceptoval aj dátum 13.06.2014, dokedy bolo potrebné najneskôr žalobný návrh podať (žaloba bola reálne podaná až 06.08.2014 pri základnom SSU a pri nároku na mimoriadne zvýšenie až 23.02.2015). Návrh na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom súd zamietol úplne správne v súlade so zásadou hospodárnosti, keďže disponoval názormi troch lekárov, ktorí zhodne určovali tento moment. Dopravná nehoda sa stala ešte dňa 22.09.2005 a znalkyne MUDr. Mészárosová a MUDr. Izáková tak trochu naťahovali ukončenie liečenia všeobecným konštatovaním o vývine jedinca v detstve a jeho dospievaní, dosiahnutím veku 18 rokov. Pokiaľ teda znalkyne boli toho názoru, že až po 7 rokoch bolo možné vykonať bodové hodnotenie SSU, tak s týmto je plne súladný aj názor tretieho lekára, MUDr. Molnárovej, ktorá ukončila liečenie dňom 13.06.2012 (cca 2 mesiace pred ukončením plnoletosti) a posudkom zo dňa 20.06.2012 obodovala SSU položkou č. 253 na 100 bodov (obdobne ako to o 2 roky neskôr vykonali MUDr. Mészárosová a MUDr. Izáková). Bolo by absurdné teraz tvrdiť, že posudok z 20.06.2012 síce žalobkyňa mala a vedela aj výšku škody, ale žalobu nepodala, lebo jej zdravotný stav nebol ustálený, keďže dospelosť dosiahla až o dva mesiace po jeho vydaní. Nie je možné sa stotožniť s názorom, že pokiaľ posudok bol vyhotovený 7 rokov po vzniku úrazu, že posudok z augusta 2012 by vyhovujúci bol, ale posudok z júna 2012 nie. Z vykonaného dokazovania je zrejme, že žalobkyňa mohla podať žalobu už odo dňa 13.06.2012. S bodovým hodnotením SSU pri deťoch rozhodne nemožno vždy čakať do dospelosti, lebo by sa tým neúmerne oddialila doba reálneho plnenia aj o 10 - 15 rokov, čo je samozrejme nemysliteľné. Celú situáciu vyznieva tak, že žalobkyňa si uplatnila u žalovaného náhradu SSU vyčíslenú posudkom z 20.06.2012, následne chcela žalobný návrh podať, ale podala ho až po uplynutí premlčacej doby. Mala teda snahu pôvodný posudok pred súdom neprezentovať a na náklady právneho zástupcu žalobkyne bol vypracovaný neskorší posudok MUDr. Mészárosovej a MUDr. Izákovovej v r. 2014 tak, aby aspoň všeobecne naťahoval dátum ukončenia liečenia. Tieto závery sú však v zhode aj s konkrétnym dátumom pôvodného posudku MUDr. Molnárovej s ukončením liečenia 13.06.2012, a teda podané odvolanie nie je dôvodné. Žalovaný vzhľadom na to navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

13. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a ako taký ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Vo veci postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 prvej vety CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (01.07.2016), a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol správne na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil, a tak na dôvazok uvádza len nasledovné:

14. Podľa obsahu spisu predmetom tohto sporu je náhrada škody spôsobenej na zdraví žalobkyne titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 31.642 eur s príslušenstvom a jeho 50% zvýšenie vo výške 15.821 eur. Žalobkyňa si svoje právo uplatnila v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Žalobu odôvodnila tým, že v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 22.09.2005 utrpela škodu, ktorú si uplatnila voči žalovanému, s ktorým mal držiteľ motorového vozidla uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 22.04.2014, vypracovaného posudzujúcim chirurgom MUDr. Zamborským, potvrdeným prednostom zdravotníckeho zariadenia, bolo ohodnotenú sťaženie spoločenského uplatnenia pre položku 309 - poúrazová hemifaráza HK (čistočné ochrnutie hornej končatiny) na 750 bodov, čo pri sume 16,48 eura za 1 bod predstavuje sumu 12.360 eur, a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotenú aj znaleckým posudkom znalkyň z odboru psychiatrie, MUDr. Ľubomíry Izákovéj č. 41/1014 a MUDr. Denisy Mészárošovej č. 64/2014 zo dňa 03.06.2014 pre položku 253 - vážne duševné poruchy po ťažkom porušení hlavy na 1170 bodov, čo predstavuje 19.281,60 eura. Celkove si pôvodnou žalobou uplatnila sumu 31.642 eur, ktorú v priebehu konania zvýšila o 50 %, t. j. o 15.821 eur, a súd túto zmenu uznesením pripustil. Žalovaný vniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že žalobkyňa si u neho uplatnila nárok už v r. 2012, teda 7 rokov po nehode, a už vtedy odmietol plniť z dôvodu premlčania práva. Odvtedy k výraznej zmene zdravotného stavu žalobkyne podľa žalovaného nedošlo, no napriek tomu opätovne žiadala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe nových posudkov.

15. Súd prvej inštancie prioritne riešil námietku premlčania vznesenú žalovaným. Po doplnení dokazovania konštatoval, že právo žalobkyne bolo na súde uplatnené po uplynutí premlčacej doby, a to aj pri položke SSU č. 309 - poúrazová hemiparéza v nadväznosti na znalecký posudok MUDr. Stanovičovej konštatujúcej ustálenie zdravotného stavu v marci 2010, ako aj pri položke SSU č. 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, ohodnotenej lekárskeým posudkom zo dňa 20.06.2012. Odvolací súd sa s týmito závermi stotožnil s tým, že prvoinštančný súd správne posúdil tieto posudky ako aj dobu ustálenia zdravotného stavu žalobkyne. Odvolací súd už vo svojom prvom rozhodnutí vydanom v tomto konaní poukázal na to, že účelom zákonného inštitútu premlčania vo všeobecnosti je pobádať oprávneného k tomu, aby pod sankciou neúspechu s uplatnením svojho práva uplatnil toto právo na príslušnom orgáne v zákonom stanovených lehotách a aby tak zbytočne neodďaľoval uspokojenie jeho nároku zo strany povinného subjektu. Zmyslom je teda zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to aj za cenu straty vynúiteľnosti práva. Použitie námietky premlčania nemá síce za následok zánik práva, ale má za následok zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho pri vznesení námietky premlčania nemožno premlčané právo oprávnenému v súdnom konaní priznať. To platí pri práve na náhradu škody aj v prípadoch, v ktorých ešte nie je preukázaná zodpovednosť za škodu alebo výška škody (R 29/1983). Súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní a z právneho hľadiska správne opísal, ako premlčacia doba plynie.

16. Námietky žalobkyne v súvislosti s nesprávnosťou akceptovania lekárskeho posudku praktickej lekárky MUDr. Molnárovej pri položke č. 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy - a neakceptovania lekárskeho posudku znalkyň psychiatričiek odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nepovažoval za relevantné, pretože znalkyne psychiatričky následným posudkom v podstate len potvrdili záver MUDr. Molnárovej o dobe ustálenia zdravotného stavu z hľadiska posudzovaného následku poškodenia zdravia žalobkyne následkom dopravnej nehody. Ich konštatovanie o dosiahnutí veku plnoletosti bolo všeobecné s ohľadom na rozdiel doby iba dvoch mesiacov oproti času, kedy daná diagnóza bola bodovo ohodnotenú praktickou lekárkou, nesporne s prihliadnutím na lekárske nálezy zrejme z jej zdravotnej dokumentácie. Tento posudok vyhotovený MUDr. Valériou Molnárovou, všeobecným lekárom pre deti a dorast, akceptovala pôvodne aj sama žalobkyňa, ktorá ho už v r. 2012 pripojila ho k žiadosti o zaplatenie poistného plnenia adresovanej žalovanému. Nie je zrejme, prečo si ihneď po jeho zamietavom stanovisku neuplatnila svoje právo na náhradu škody na súde s rizikom premlčania svojho práva u oboch ohodnotených položiek. Na druhej strane nie je zrejme, prečo v tom čase žalovaný odmietol plniť poistné plnenie, keďže v tom čase právo žalobkyne pri položke č. 253 ešte premlčané nebolo. Odvolací súd poznamenáva, že posudok MUDr. Molnárovej neodporoval ustanoveniu § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

17. V otázke nadobudnutia vedomosti žalobkyne o škode sa teda odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Žalobkyňa zo znaleckého posudku zo dňa 20.06.2012 získala prvotnú informáciu o škode na zdraví v súvislosti s položkou č. 253, pričom dosiahnutie plnoletosti len s odstupom takmer dvoch mesiacov po uvedenom dni nemohlo na danej skutočnosti nič zmeniť. Posudok zo dňa 20.06.2012 bol vypracovaný iba dva mesiace pred nadobudnutím jej plnoletosti, čo je krátkym časovým obdobím, a ako také nemohlo mať vplyv na zmenu, resp. ustálenie jej zdravotného stavu; to v podstate potvrdili aj následné znalecké posudky. Z uvedených dôvodov možno podľa záveru prvoinštančného súdu vypracovanie posudku zo dňa 20.06.2012 považovať u žalobkyne za získanie vedomosti o škode na zdraví, a teda premlčacia doba na uplatnenie práva na súde začala nesporne plynúť týmto dňom. Čo sa týka položky 309, žalobkyňa záver súdu o premlčaní v tomto bode v odvolaní vlastne ani nenamietala a dôvody jej odvolania smerovali len k položke 253 tak, ako je to opísané vyššie v bode 11. Odvolací súd preto posudzoval odvolanie žalobkyne len v tomto smere.

18. S ohľadom na uvedené odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené a že sú dané podmienky na potvrdenie napadnutého rozsudku. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči žalobkyne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).